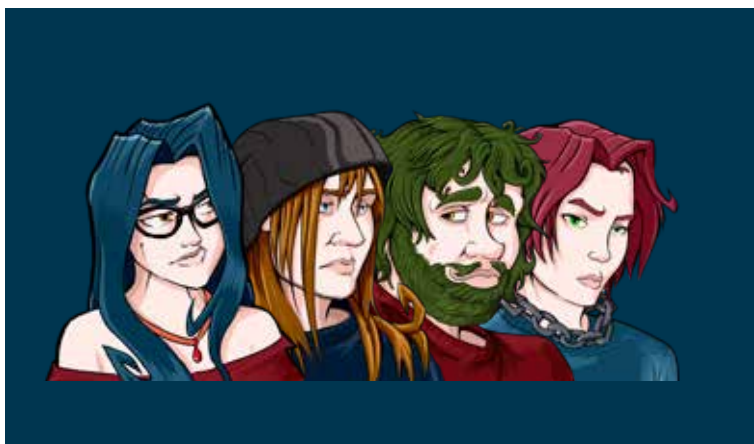

iVAMOS!

Diakonissalaitos

VAMOS ESPOON
TOIMINTAKERTOMUS
2019

Diakonissa-
laitos

OHJAAMOTALO

Lukijalle

Kädessäsi on hyvää mieltä tuottava lehtinen, jonka käy läpi ihan yhdeltä istumalta, melkeinpä seisaaltaan. Tähän on koottu keskeisimmät toiminnot Vamos Espoossa vuonna 2019. Lehtisen ovat koonneet omana työprosessina Vamoksen valmennuksessa olevat nuoret Tia Ekman, Joonas Hovi, Stenly Järnefelt ja Miia Klinkmann, joille haluan välittää ison kiitoksen. Uskon, että sen tulee välittämään heille myös jokainen tämän lehtisen lukija.

Minä olen Minna ja toimin Helsingin Diakonisalaitoksen Vamos ja työllisyyspalvelualueen palvelualuejohtajana. Olen vastannut vuodesta 2013 alkaen kokonaisuudessaan Vamos Espoon yksikön operatiivisesta työskentelystä ja kehittämisestä. Mietin pitkään, kuinka tähän lyhyesti kertoisin työstäni Vamos Espoossa ja päädyin muotoilemaan sen näin "työni on olla tukemassa valmentajien mahdollisuutta ja jaksamista toteuttaa ammatillisesta osaamisestaan nuorten voimavarojen lisäämiseksi, toimia nuorten palveluja kehittämissä työryhmissä, vahvistaa sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä ja ennen kaikkea pyrkiä vaikuttamaan yhteiskunnallisesti nuorten hyvinvointiin".

Helsingin Diakonissalaitoksen Vamos palvelukokonaisuus toimii tällä hetkellä yhdeksällä paikkakunnalla (Espoo, Helsinki, Kuopio, Lahti, Oulu, Siilinjärvi, Rovaniemi, Turku ja Vantaa). Espoossa Vamos on toiminut vuodesta 2013 ja on vakiinnuttanut paikkansa kaupungin nuorten palveluverkostossa. Toimintaa rahoittaa Espoon kaupungin sivistystoimi. Toiminnan tarkoituksena on vahvistaa valmennuksen keinoin nuoren omia voimavaroja ja vahvuuksia sekä tukea nuorta kiinnittymään yksilöllisesti arvioituun ja suunniteltuun jatkopolkuun. Pää tavoitteena on löytää nuorelle tie koulutukseen tai työelämään. Vamos Espoo on osa Ohjaamotaloa, jossa monialainen työryhmä työskentelee yhdessä nuoren eteenpäin pääsemiseksi. Asiakasohjaus tapahtuu matalan kynnyksen periaatteella joustavasti ja ilman lähetettä tai diagnoosia. Palvelu on nuorelle maksuton.

Tämä lehtinen on yksi esimerkki projektiluonteisesta työskentelytavasta, jota Vamos valmennuksessa käytetään nuorten vahvuuksien ja osaamisten esiin nostamiseksi. Vuosittain Vamos Espoossa valmennuksellista tukea on saanut keskimäärin noin 300 Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen 16-29 -vuotiasta nuorta. Valmentajina on ollut aina moniammatillinen valmennustiimi.

Toivon Sinun nauttivan lukemisestasi sekä kertovan ja näyttävän sen sisällön siinä viressä olevallekin.

ps. kuvassa suuremman tilan saanut herrasmies on 11 vuotias Tazzy. Tazzy on valittu useampana vuonna Vamoksen nuorten toimesta psykiatriseksi sairaanhoitajaksi. Hän on saanut tästä tehtävästä myös vuoden työntekijä palkinnon.

Lämmöllä

Minna Latonen

SISÄLLYSLUETTELO

Nuorten tervehdys.....	1
Yksilövalmennus.....	2
Ryhmävalmennus.....	3
Vamos nuorten mentoritoiminta.....	4
Uravalmennuksen kautta työelämään.....	5
Yhdessä nuorten asialla.....	8
Henkilöstö ja Akatemia.....	10
Vamos työn vaikuttavuus.....	12
Vamosvisa.....	14
Painopiste alueet.....	15

Hei!

Me hahmot ollaan
Vamos nuorten
sanansaattajia.

Moi!

Tän projektin on mahdollistanut meiän Vamoslaisten nuorten luova yhteistyö ja valmentajien sinnikäs opastus. Meiän kokemus täällä on ollut opettavainen, antoisa ja ammatillisesti inspiroiva. Vaikka olemme jatkuvassa vuorovaikutuksessa SOME-kanavilla yms, varsinainen työnteko ja tutustuminen viestinnän työalaaan ns.kulissien takana on ollut kokemuksena mieltä avartavaa. Itse yllätyin siitä, kuinka monipuolista osaamista tarvitaan valmiin tuotteen toteuttamiseen. Onneksi pätevät työtoverit rennossa ympäristössä motivoivat ja kannustavat erinomaisiin suorituksiin.

Me halutaan rohkaista muitakin nuoria astumaan tällä lailla tuntemattomiin vesiin.

Tiedämme liiankin hyvin kuinka hämärältä tulevaisuus voi näyttää nykypäivänä. On vaikeeta löytää suuntaa ja tarkoituksellisuutta perus-arjessa, eikä se pieni hyvä mitä olemme saaneet täällä aikaiseksi, sitä kirkkaampaa tulevaa täydellä varmuudella takaa.

Tän koko homman pointti ei nyt olekaan se, että tehdään yks homma valmiiks sekasotkuisessa ryhmässä ja sit ollaan valmiita työelämään. Vamoksen pointti on mulle ja varmasti muillekin se, että näiden pienten kokemusten, yhteistyön ja muun ryhmätoiminnan lopullinen summa on positiivisemmin asennoitunut ja pelottomampi nuori.

YKSILÖVALMENNUS

Yksilövalmennuksessa nuori saa henkilökohtaista tukea ja apua nykyhetken haasteissa ja tulevaisuuden suunnittelussa. Ollaan yhdessä nuoren elämän asioiden äärellä nuoren tarpeiden ja tavoitteiden mukaan. Nuori ja valmentaja voivat työstää esimerkiksi sitä, mihin asioihin nuori toivoo arjessaan muutosta tai mikä voisi lisätä nuoren voimavaroja. Yhtä lailla voidaan pohtia nuoren omia vahvuuksia sekä työ- ja koulutusvaihtoehtoja.

Yksilövalmennuk-
sessa 222 nuorta.
Yksilövalmennus
kerrat 1476.

Olen saanut
yksilövalmennuksesta
tukea vaikeina aikoina ja minua on
kannustettu menemään eteenpäin.
Olen myös oppinut tiedostamaan
paremmin omaa toimintaani ja
ajatusmallejani, sekä saanut
suhteellisuudentajua
asioihin.

Luvut aikaväliltä 1.1-13.12.2019

Ryhmässä oleminen on kehittänyt sosiaalisia taitojani ja antanut rohkeutta. Olen saanut vertaistukea ja tunnen olevani osa jotakin. En ole niin yksinäinen ja hukassa oleva, kuin ennen.

RYHMÄVALMENNUS

Kuluvana vuonna olemme toteuttaneet ryhmävalmennusta neljän erilaisen ryhmän muodossa. Kaikissa ryhmissä olemme säännöllisesti treenanneet sosiaalisia taitoja sekä ryhmässä työskentelyä. Lisäksi olemme pohtineet paljon sitä, miten kohdata hirviöt nimeltä Työelämä ja Koulutus. Olemme pohtineet miltä ne näyttävät ja millaisia eri ilmenemismuotoja niillä on. Olemme huomanneet, että työelämän ja koulutuksen haasteet eivät näyttäydy kaikille samanlaisessa muodossa. Niinpä jokainen on saanut pakata repunsa juuri niitä tietoja ja taitoja, joita itse kokee tarvitsevansa. Olemme kartoittaneet millaisia vahvuuksia, valmiuksia ja osaamista itseltä jo löytyy. Olemme kasvattaneet taisteluvälineiden käyttöä työelämätaidoilla, työn- ja opiskeluhaun faktoilla, yritysvierailuilla sekä eri aloihin tutustumisella. Nuorten mielestä parasta ryhmävalmennuksessa on ollut päivärytmin ylläpitäminen, sosiaalisten taitojen karttuminen sekä vertaistuki. Matkan varrella olemme myös huomanneet, ettei se Työelämä nyt niin kammottava hirviö olekaan. Tai että ehkä minäkin pystyn tuon Koulutuksen päihittämään.

Ryhmävalmennuksessa 130 nuorta.
Ryhmävalmennus kerrat 2475.

VAMOS NUORTEN MENTORITOIMINTA

Vamos Mentori toiminta on vapaaehtoistoimintaan, johon nuori saa koulutuksen. Koulutuksen jälkeen nuori voi toimia Vamoksessa erilaisissa tehtävissä oma kiinnostuksen mukaan. Toiminnan tarkoitus on tarjota nuorille lisää mahdollisuuksia oman toimijuuden ja minä pystyvyyden vahvistamiseen perustoiminnan lisäksi. Vuoden aikana on koulutettu kahdeksan mentorinuorta, jotka kaikki ovat toimineet erilaisissa mentorinuoren tehtävissä aina vertaistueellisesta ohjaamisesta ja tapahtumien järjestämisestä kuntatasolla tapahtuvaan vaikuttamiseen saakka. Toimintaa on kehitetty yhdessä nuorten kanssa ja se on tarjonnut mahtavan oppimisen paikan niin nuorille kuin valmentajillekin.

Oon päässyt toimimaan ryhmän ja tapahtumien vetäjänä. Oon saanut suunnitella tapahtumia ja esiintyä, olen ollut vertaistukena omalle ryhmälle ja uusille Vamolaisille sekä saanut ottaa vastuuta ja mahdollisuuden osallistua mielenkiintoisiin tapahtumiin.

Olen päässyt testaamaan omia vahvuuksia turvallisessa ympäristössä

Koen että kynnys lähteä uusiin tehtäviin mukaan on pientynyt. Osaan myös toimia rohkeammin vuorovaikutustilanteissa enkä enää arkaile puuttua tilanteisiin, jossa huomaan jonkun tarvitsevan jeesiä.

Mentorina toimiminen on ollut todella hyvä kokemus. Oma itsetunto on kasvanut paljon Vamos mentoritoiminnan aikana. Koen että tehtävät ovat olleet merkityksellisiä ja hyödyllisiä. Jos oon kokenut etten ole aina osannut täysin jotain hommaa, on avun pyytäminen ollut helppoa.

Mentoreiden hommia 2019:

Teema-aamupalat
Lautapelipäivät
Erilaiset Kehittämispäivät
Toiminnan esittelyä suomeksi ja englanniksi

Ryhmässä Mentorina
Tapahtumat - Ohjaamotalo ja Iso omena
Paneelikeskustelut

URAVALMENNUKSEN KAUTTA TYÖELÄMÄÄN

Nuorten osallisuutta ja työllistymistä edistettiin Vamoksessa monin eri keinoin. Intensiivisessä uravalmennuksessa tarjosimme nuorelle mahdollisuutta tavata valmentajaa vähintään 1-2 kertaa viikossa sekä osallistua kaikkeen Vamoksessa järjestettyyn toimintaan. Uravalmennuksessa nuoren kanssa pysähdytään pohtimaan nuoren osaamista ja taitoja yksilöllisesti sekä tarjotaan mahdollisuutta harjoitella työelämätaitoja yksilöllisesti oman valmentajan kanssa. Valmennuksen lisäksi uravalmennus tarjosi kaikille Vamos nuorille kahdeksan yritysvierailua, kahdeksan urapäivää sekä ammattikirjaston.

Yritysvierailuissa nuoret pääsivät tutustumaan erilaisiin yrityksiin paikan päälle sekä kuulemaan millaisia työtehtäviä yritys tarjoaa ja millaisilla eri koulutus- ja urapoluilla työntekijät ovat työllistyneet. Urapäivissä puolestaan keskityttiin nuorten omiin työelämä- ja opiskelutaitoihin. Teemoja ovat olleet muun muassa video cv, uudessa työssä aloittaminen, some työnhaun kanavana sekä ammatinvalinta.

Ammattikirjastoon kutsuimme eri alojen ammattilaisia toimimaan elävinä kirjoina. Kaikki huoneemme täyttyivät mielenkiintoisista tarinoista, kun kuusi eri alan ammattilaista kertoi omasta urapolustaan. Innostavat tarinat saivat jatkoa nuorten esittämien kysymysten ja ammattilaisten kanssa käytyjen keskustelujen myötä.

Työelämä- ja erialojen taitoja harjoiteltiin myös syksyllä 2019 startanneessa uraryhmässä, jossa nuoret pääsivät konkreettisesti kokeilemaan maalarin sekä graafisen suunnittelijan ja viestijän työtehtäviä alan ammattilaisten opastamina.

Nuorten ääntä on pyritty tuomaan esille ahkerasti. Vamos nuoret ovat tuottaneet materiaalia yksinäisyydestä, kiusaamisesta sekä tulevaisuuden toiveista kaupungin päättäjille sekä eritoimintojen kehittämiseen.

OHJAAMOTALO, YHDESSÄ NUORTEN ASIALLA

Ohjaamotalo on dynaaminen palvelukokonaisuus, joka on tarkoitettu alle 30-vuotiaille nuorille. Ohjaamotalon Starttipisteillä Leppävaarassa ja Iso Omenassa nuori saa ilman ajanvarausta tietoa ja apua esimerkiksi opiskelumahdollisuuksista ja ammatinvalinnasta, työhausta ja toimeentulosta, asumisesta, sujuvasta arjesta ja taloudesta sekä hyvinvoinnista ja vapaa-ajanmahdollisuuksista.

Ohjaamotalossa on mukana useita toimijoita: Tyttöjen Talo, etsivä nuorisotyö, Monik ry:n Urax työhönvalmennus, nuorten sosiaalityö, Omnian nuorten työpajat, ONNI Ohjaamoiden psykososiaalisen tuen hanke, TE-palvelut, nuorisonohjaajat ja Vamos Espoo.

Tavoite on löytää yhdessä nuoren kanssa juuri hänen tarpeisiinsa vastaavat palvelut Tiiviin ja rajoja rikkovan yhteistyön avulla nuorten polkuja kohti työtä ja opiskelua on pystytty selkiinnyttämään sekä asioiden hoito on ollut nopeaa ja helppoa.

Saa paljon
suosituksia
Ohjaamotalon eri palveluille
ja myös varattavia aikoja
helposti.

Nuoret ovat kokeneet Ohjaamotalo yhteistyön madaltavan kynnystä tavata eri alojen asiantuntijoita. Yhteistyö Ohjaamotalon sisällä on päivittäisiä puheluita, kuulumisten vaihtamista sekä yhteisten ammatillisten pätkinöiden pureskelua ja kehittämistä. Vamos tarjoaa Ohjaamotalon nuorille intensiivisen tuen oman elämän haasteiden selvittämiseen sekä paikan vahvistumiseen ja taitojen kehittymiseen. Valmennuksessa keskitytään miettimään nuoren haasteita yksilöllisesti ja nuorelle rakennetaan nuoren tavoitteita tukeva verkosto. Valmennuksen päätavoite on vahvistaa nuoren toimijuutta.

Sidosryhmä- ja verkostoyhteistyö ovat Vamoksen työotteen keskeisimpiä elementtejä. Vamos Espoossa on alusta asti ollut kehittämässä nuorille suunnattuja palveluita yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyön avulla on tehty nähtäväksi mm. Nuorten kotiin vietävän tuen tarve sekä lähdetty yhdessä kehittämään keinoja koulupudokkuuden ehkäisemiseksi ja opintoihin kiinnittymiseksi. Moniammatillisen yhteistyön rinnalle on tuotu nuoret vahvasti mukaan osallisiksi kehittämis- ja vaikuttamistyöhön.

Menossa mukana:

Starttipiste ja aksu-messu päivystykset
Ohjaamotalon toiminnan esittelyä
Ohjaamotalon kehittämispäivät
Aloita täältä tapahtuma
Duunifestarit
Kansanedustajien tapaaminen
Ylen A-studio
Asunnottomien yön seminaari
I Love me -messut
Joko riittäis - tapahtuma

HENKILÖSTÖ JA DIAKONISSALAITOKSEN AKATEMIA

Olemme vuoden 2019 aikana osallistuneet Diakonissalaitoksen Akatemiaan, joka tarjoaa alustan tutkija- ja kehittäjäverkostolle, joka käsittelee NEET-nuorten tilannetta ja käytännön ratkaisukeinoja, kuinka rakennetaan polkuja työhön ja koulutukseen. Tavoitteena on vahvistaa tutkimukseen pohjautuvaa palvelujen kehittämistä. Verkosto kokoaa yhteen käytännön toimijat, kehittäjät, tutkijat ja alan opiskelijat sekä toimii innovaatioekosysteemin kiinnekohtana. Verkostoa vahvistaa yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa tehtävä yhteistyö sekä Vamoksesta tehtävät tutkimukset, gradut ja opinnäytetyöt.

Espoon tiimi on osallistunut Vamos Akatemiaan tuottamalla tutkimusaineistoa nuorten valmennuksen elementeistä ja kentältä nousseista ilmiöistä, jotka näkyvät arjen työssämme. Hiljaisen tiedon sanallistamisen kautta olemme tuottaneet aineistoa ja olleet mukana osana käytäntötutkimusta, jonka pohjalta kehitämme jatkuvasti toimintaamme ajankohtaiseen tutkimustietoon nojaten. Työskentelyn kautta valmennusta on pysähdyt miettimään syvemmin sekä se on avannut valmentajien näkemystä vamos nuorten eritasoisista tarpeista ja haasteista. Tutkimuksen kautta on korostunut tunnetyön merkitys nuoren identiteetin uudelleen rakentumisessa.

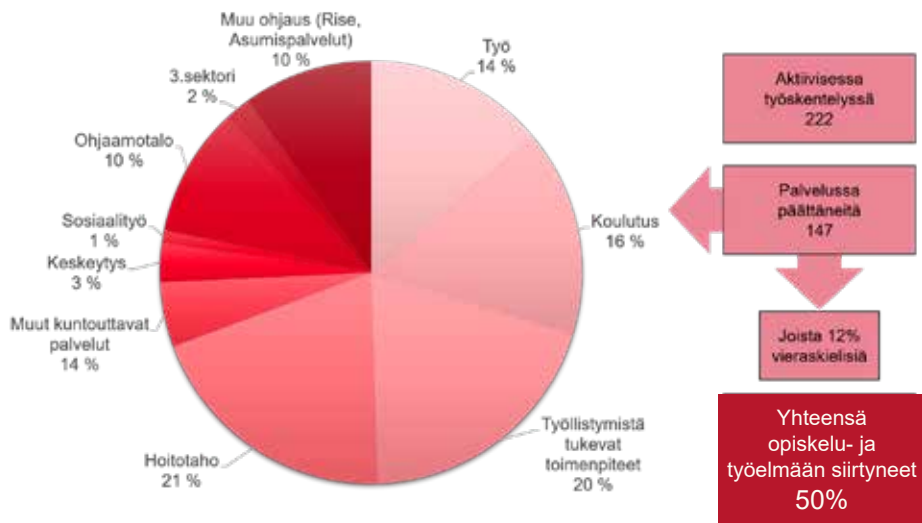
“Tunteiden välittämisen ja tunteellisen vahvistamisen korostuminen aineistossa antaa vaikutelman, että luottamuksellisen vuorovaikutussuhteen avulla Vamos-valmentajat pyrkivät ennen kaikkea uudelleenrakentamaan nuoren emotionaalisia lähtökehystä eli näkemisen tapaa niin, että se mahdollistaisi hänelle välitettyjen positiivisten tunteiden sisäistymisen osaksi minäkuvaa.” (Ronja Järvinen)

Espoon Vamoksen Intensiivinen yksilö- ja ryhmävalmennuskokonaisuuteen kuuluu kuusi valmentajaa ja esimies. Valmentajatiimissä toimitaan moniammatillisella ja rohkealla otteella. Erityisosaamista löytyy mm. psykiatrian, seikkailu- ja elämyskasvatuksen sekä neuropsykiatrian osalta. Uusia yhteistyökuvioita rakennetaan nuorten tarpeista käsin nopealla sykkeellä. Uusiin avauksiin ja haasteisiin tartutaan ennakkoluulottomasti. Valmennustyömme on mielenkiintoista ja moniulotteista. Liikumme sulavasti nuoren verkostoissa tarvittaessa kotiin asti. Vuoden 2019 aikana Vamos Espoon henkilöstöä on vahvistettu vieraskielisiin nuoriin painottuvalla osaamisella ja somalian kielen taidolla.

VAMOS TYÖN VAIKUTTAVUUS

NUORET LUKUJEN TAKANA (PALVELUSSA PÄÄTTÄNEET 2019)

Palveluun ohjannut taho

67 %	asiakas itse
14 %	mielenterveyspalvelut
10 %	Ohjaamotalo
5 %	Läheinen
4 %	Muu

Ikä

32 %	16-20 vuotta
25 %	21-23 vuotta
24 %	24-26 vuotta
15 %	27-29 vuotta
4 %	ei tietoa

Koulutustausta

46 %	Peruskoulu
41 %	Toinen aste
6 %	Peruskoulu kesken
3 %	Korkeakoulu
4 %	ei tietoa

Ensisijainen toimeentulo lopussa

29 %	Työmarkkinatuki
16 %	Toimeentulotuki
15 %	Kuntotutuksi
14 %	Palkka
8 %	Opintotuki
6 %	Kuntoutusraha
5 %	Tuloton
4 %	Sairaspäiväraha
3 %	Ei tietoa

Työmarkkinastatus lopussa

32 %	Työtön
29 %	Työelämän ulkopuolella
20 %	Opiskelija
14 %	Työssä
4 %	Osa-aikatyössä
1 %	ei tietoa

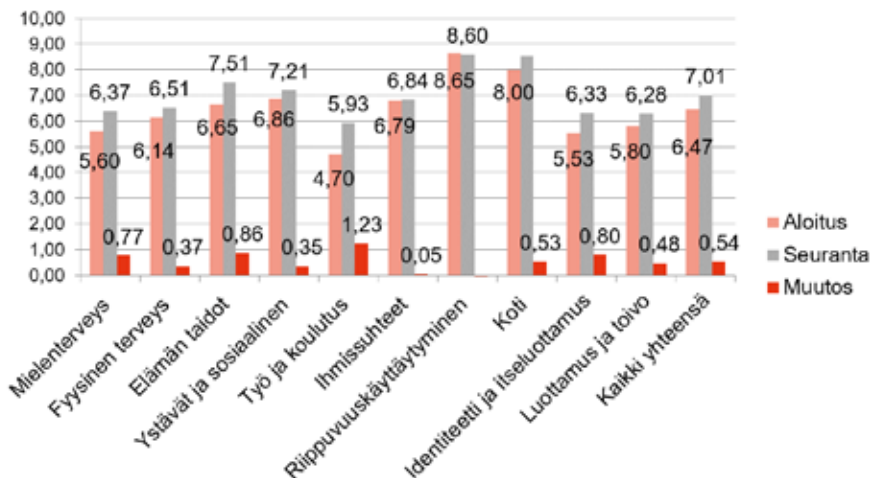
Sukupuolijakauma

Miehiä	60,50 %
Naisia	29,30 %
Muu	6,80 %
Ei tietoa	3,40 %

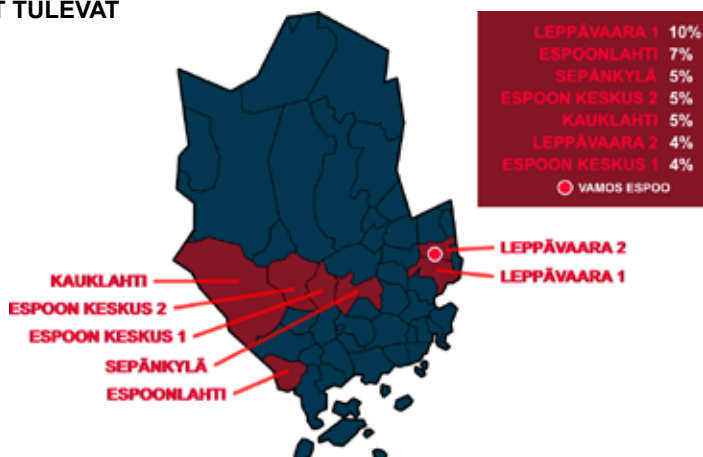
"Hitsi, ois pitänyt olla aikoinaan matikantunneilla!"

TULOSTÄHTI Outcomes Star

Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn muutosdata 2019 palvelussa olleista nuorista 19% - arvio tehty kaksi kertaa tai useammin.

MISTÄ NUORET TULEVAT

VAMOSVISA

1. Miksi olet hakeutunut Vamos Espoon toimintaan?

- a) Sisältöä arkeen
- b) En tiedä mitä haluan tulevaisuudessa
- c) Saisin tukiverkosta
- d) Elämäntilanteen parantaminen

Tiedätkö mitä nuoret
ajattelevat Vamoksesta?
Testaa tietosi!

2. Mihin asioihin olet saanut apua Vamoksessa?

- a) Sosiaaliset taidot
- b) Arjen asioihin, rytmi yms..
- c) Motivaatiota työn/kouluun hakuun
- d) Toimintakyvyn lisääntyminen

3. Mitkä asiat olet kokenut tärkeimmiksi Vamoksessa ollessasi?

- a) Päivärytmi
- b) Sosiaalisoituminen
- c) Tuki ja kehittyminen
- d) Yritysvierailut, mahdollisuus tutustua työelämään

4. Millinen koulutus/työhistoria nuorilla on?

- a) Peruskoulu
- b) Ammattikoulu/Lukio
- c) Työ/Kesätyö
- d) Yliopisto/AMK

Vastaus
vaihtoehtoista
kaikki on oikein ja
ovat nuorilta
kerättyjä.

5. Mistä nuoret kuulivat ensimmäisen kerran Vamoksesta?

- a) Hoitokontakti
- b) Lähipiiri
- c) Palveluntarjoajat (ohjaamo, koulu)
- d) Some

PAINOPISTE ALUEET

2019 2020

Nuorten Osallisuus

Ryhmätoiminnan
kehittäminen

Ohjaamotalon ja
Espoon nuorten
palveluverkoston
kehittäminen

Tulevaisuudessa
toivoisin Vamokseen
lisää omaan proses-
siin liittyviä tehtäviä,
yhteistä kivaa teke-
mistä sekä ammatti-
kirjastoja.

Osallisuuden
vahvistaminen

Vieraskielisten
nuorten tavoittaminen

Osatyökykyisten tarveiden
näkyväksi tekeminen

Nuorten
Työ- ja oppimistaitojen
kehittäminen

Osana Espoon
nuorten työllistymisen
ekosysteemiä

Kotiin vietävän työn
kehittäminen
(Etsivät, Aikuisosiaalityö,
Vamos)

KIITOKSET:

Vamoksen sinnikkäille nuorille.
Kärsivällisille valmentajille ja muulle henkilökunnalle.
Tazzylle kun on pörrönen ja olemassa <3
Kiitos kumppaneille ja verkoistoille yhteistyöstä.
Suurkiitokset Espoon kaupungille, kun mahdollistat
Vamoksen <3

TEKIJÄT:

Tia Ekman
Joonas Hovi
Stenly Järnefelt
Miia Klinkmann

